

SREBRENICKA PARNICA U ZASTOJU

Author: [Karen Meirik](#)

Prezivjele osobe koje su tuzile nizozemske vlasti moraju pricekati odluku o prihvatljivosti parnice

Nekolicina prezivjelih iz Srebrenice saopčili su ovog tjedna kako se jos uvijek nadaju da ce - usprkos cinjenici da je lokalni sud u Hagu krajem proslog mjeseca odbio razmatrati njihov slucaj - biti u stanju povesti parnicu kojom bi od nizozemske vlade zatražili nadoknadu za pretrpljene patnje.

Hasan Nuhanovic - bivši sluzbenik Ujedinjenih naroda, cija je citava obitelj ubijena nakon sto su snage bosanskih Srba u srpnju/julu 1995. zauzele bosansko-muslimansku srebrenicku enklavu - zajedno s jos jednim anonimnim tuziteljem, te uz podršku udruženja Majke Srebrenice, tvrdi da nizozemske jedinice mirovnih trupa treba da budu pozvane na odgovornost zbog toga sto, iako im je to bila dužnost, nisu zastitile stanovništvo spomenute enklave.

Više od 7.000 muskaraca i dječaka ubijeno je u Srebrenici u najvećem masakru koji se na evropskom tlu odigrao nakon Drugog svjetskog rata. Pa ipak, i nizozemska vlada i UN poricu bilo kakvu odgovornost za taj zlocin.

Nizozemski sud u Hagu sada bi trebalo odluciti ima li bilo koja grupa pojedinaca pravo tuziti drzavu. Nuhanovic je izjavio da se nada da ce uspjeti uvjeriti sud u osnovanost tog prava tako sto ce pozvati neke od prezivjelih iz Srebrenice da svjedoce.

Dana 27. studenoga/novembra, sud je odbio saslušati ta svjedočenja, uz napomenu da prvo treba odluciti je li slucaj prihvatljiv.

Vlada naime smatra da pojedinci ne mogu pokretati parnice protiv drzave zbog ponasanja njenih vojnika u okviru snaga UN-a koje su djelovale u inozemstvu.

"U situacijama kada se drzava proglasi odgovornom, to za sobom obicno povlaci njene obaveze prema drugoj drzavi. A ne prema gradjanima", izjavio je vladin pravni zastupnik Bert-Jan Hutzegers (Bert-Jan Hutzegers).

"Ne osporavam pravo da budu saslušani svjedoci. No, upustiti se u sve to bez prethodnog razjasnjenja postoji li za tako nesto uopce zakonsko utemeljenje, ipak bi znacilo preveliki gubitak novca i vremena."

Medjutim, pravna zastupnica pokretaca tuzbe, Lizbet Zegveld (Liesbeth Zegveld), izjavila je da je sokirana odlukom suda.

"U 99 posto slicnih slucajeva, sud pristaje saslušati preliminarne svjedoke", kazala je ona. "Sud ocito ne namjerava ozbiljno razmatrati citav ovaj slucaj. To je sve sto vam o tome mogu reci."

S obzirom da je svojevremeno bespomoćno promatrao kako nizozemske jedinice predaju njegovog brata i roditelje na milost i nemilost bosanskih Srba, Nuhanovic je bio podjednako ostar.

"Nije bilo nikakve [sudske] rasprave", rekao je on. "Jedino pitanje bilo je - nadležnost."

No i pored toga, on tvrdi da nije previše razocarano: "Posle srpnja/jula 1995., mene više nista ne može razocarati."

Zegveldova je izjavila kako vjeruje da su razlozi zbog kojih se sud oglasio o zahtjevu da preuzme ovaj slučaj isključivo političke prirode.

Srebrenica u Nizozemiji predstavlja izuzetno "skakljivu" temu. U srpnju/junu 2003., nizozemski je parlament zaključio istragu o padu enklave, koja je - kako se pokazalo - imala dvosmislen ishod.

"Nizozemci nisu krivi, ali jesu odgovorni. Usprkos dobrim namjerama, nismo bili kadri zaštititi enklavu", zaključio je Bert Baker (Bert Bakker), predsjedavajući odbora koji je sproveo parlamentarnu istragu.

Zelvegova je već podnijela žalbu na odluku suda da se ne saslušaju iskazi preživjelih iz Srebrenice.

Očekuje se da će odluka o toj žalbi biti donesena do veljače/februara 2004.

Karen Meirik je suradnica IWPR-a iz Haga.

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/srebrenicka-panica-u-zastoju>